

Gt

graafinen teollisuus ry

vuosikertomus 2017

Gt

graafinen teollisuus ry

vuosikertomus 2017

sisällysluettelo

toimintaympäristön kehitys vuonna 2017

Yleinen taloudellinen kehitys	7
Mediamainonta	7
Graafinen teollisuus.	8
Suhdannenäkymistä	15

graafinen teollisuus ry:n toiminta

Liiton jäsenmäärä ja talous	17
---------------------------------------	----

edunvalvonta

Työehtokysymykset	21
Jakelu	22
Painotuotteen tehokkuus	22

jäsenpalvelut

Mediapäivä	25
Graafisen tuotannon laatusertifikaatti	25
Graafisen tuotannon ympäristösertifikaatti	26
Hiilijalanjäljen laskenta	27
Pk-toiminta	28

Alan tilastointi ja toimialaseuranta	28
Print&Media-lehti	28

kansainvälinen yhteistyö

Intergraf	31
---------------------	----

tavarantarkastajat

.	33
-----------	----

liiton jäsenistö, hallinto ja talous

Jäsenistö	35
Liittokokoukset	36
Hallitus	36
Pk-johtokunta	37
Vaalivaliokunta	37
Tilintarkastaja	37
Liiton henkilöstö	37
Edustukset 2016	38
Liiton talous	38

jäsenyritykset vuoden 2017 päättyessä

.	39
-----------	----

toimintaympäristön kehitys vuonna 2017

yleinen taloudellinen kehitys

Suomessa eletään nyt korkeasuhdannetta. Vuonna 2017 kansantalouden kokonaistuotanto kasvoi 2,6 prosenttia. Odotuksia parempi kasvu selittyy hyvällä vientikehityksellä, joka lähti vahvaan kasvuun maailmantalouden vetämänä. Myös investoinnit ovat kasvaneet merkittävästi, ja Suomi näyttäisi saavuttavan hallituksen asettaman työllisyystavoitteen vaalikauden loppuun mennessä.

Kasvu on Suomessa tällä hetkellä laaja-alaista, ja myös vuonna 2018 kokonaistuotannon odotetaan yltävän yli 2 prosentin kasvuun. Tähän viittaisi myös kuluttajien luottamuksen säilyminen ennätyksellisen vahvalla tasolla.

Vientivetoisen Suomen talouskasvua hidastavat riskit ovat kuitenkin viime aikoina

kasvaneet. Indikaattorit ovat näyttäneet merkkejä talouskasvun hidastumisesta Euroopassa. Yhdysvalloissa talouskasvu on puolestaan kestänyt poikkeuksellisen pitkään, ja presidentti Donald Trumpin elvyttävä talouspolitiikka on herättänyt kysymyksiä talouden ylikuumentumisesta ja inflaation kasvusta. Geopoliittiset riskit ja kauppasodan uhka lisäävät niin ikään epävarmuutta markkinoilla ja voivat hidastaa Suomen viennille tärkeiden kauppamaiden talouskasvua.

mediamainonta

Mediamainontaan käytettiin vuonna 2017 yhteensä 1 217 miljoonaa euroa, ja vuosi päättyi nollakasvuun (-0,1 %). Uutena mediana kokovuositilastoon lisättiin messumedia, johon investoitiin viime vuonna 45

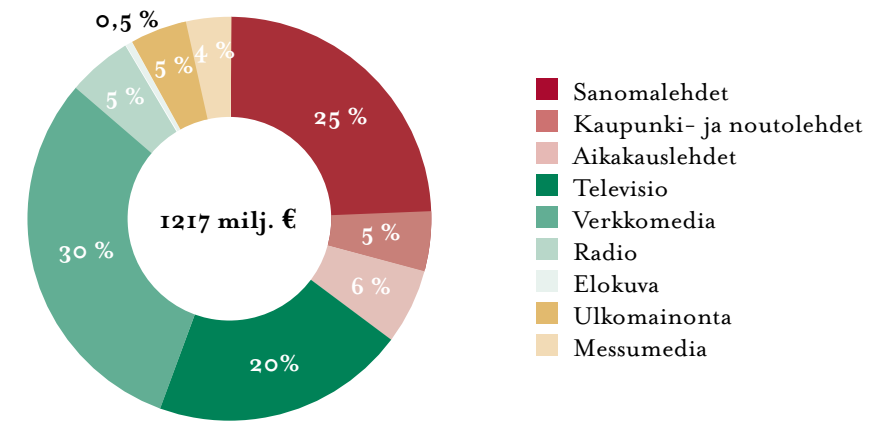

miljoonaa euroa. Mainonnan panostukset laskivat painetuissa medioissa sekä televisiossa. Tv-mainonnan trendiin vaikutti muun muassa kaupan, elintarvikkeiden ja kosmetiikan toimialojen vähentyneet investoinnit. Muissa mediaryhmissä päästiin jo hyvään kasvuvauhtiin. Erityisesti mainonta kasvoi elokuvissa ja ulkomainonnan välineissä. Panostukset sähköisiin medioihin ovat nyt 56 % mainonnan kokonaisinvestoinneista. Kantar TNS:n kuukausittaisen mediaseurannan mukaan vähittäiskaupan osuus mainonnan määrästä on edelleen merkittävä 23 %, mutta osuus on pienentynyt kaksi prosentti-

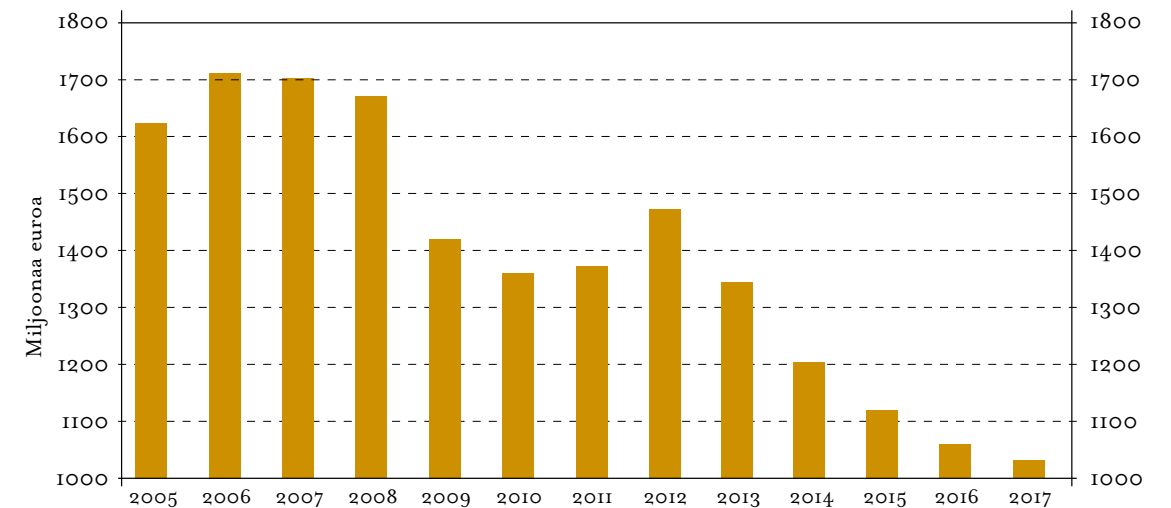
yksikköä laskeneiden panostusten myötä. Finanssiala oli harvoja toimialoja, joilla investoitiin mediamainontaan enemmän kuin edellisenä vuonna. Brändimainonnan osuus mediamainonnan kokonaisuudesta on 62 % eli vuoden 2016 tasolla. Luokitellun mainonnan osuus oli 15 % vuonna 2017. (Lähde: Kantar TNS)

graafinen teollisuus

Vuonna 2008 alkanut graafisen teollisuuden liikevaihdon lasku näyttää selvästi hidastuneen vuonna 2017. Tuorein Tilastokeskuksen julkaisema vuositalasto on vuodelta 2016, jolloin toimialan 181 (Painaminen ja siihen

*Pieni mainoskakku.
Mediamainonnan panostukset vuonna 2017.
Lähteet: Kantar TNS*

*Toimialaluokka 181: Painaminen ja siihen liittyvät palvelut. Liikevaihdon kehitys vuosina 2005–2017.
Vuoden 2017 luku on arvio. Lähteet: Tilastokeskus ja Gt*

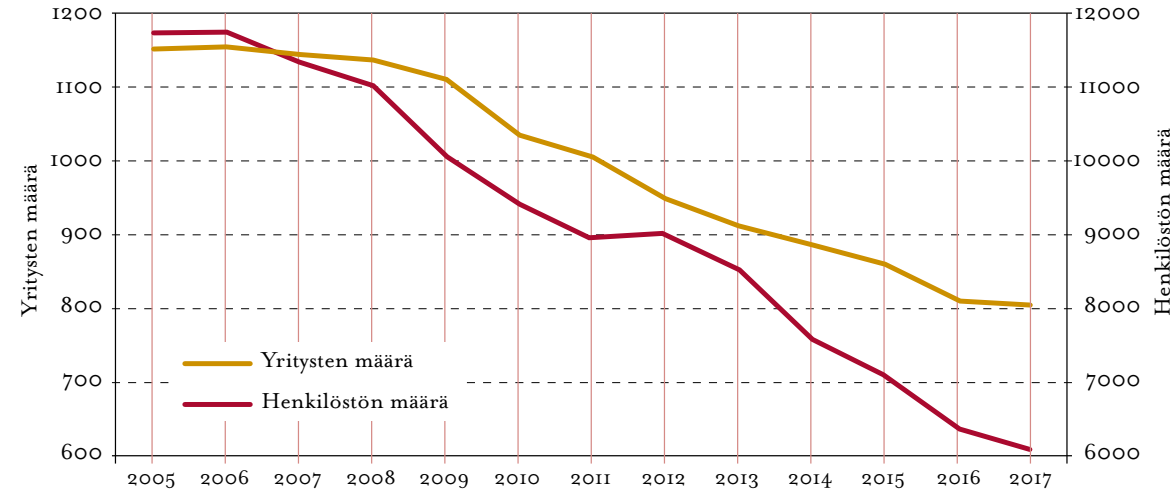

liittyvät palvelut) liikevaihto oli 1 058 miljoonaa euroa, supistusta 5,4 % vuoteen 2015.

Vuoden 2017 liikevaihdon kehityksestä ei vielä ole saatavilla virallisia tietoja. Graafinen Teollisuus ry:n jäsenkyselyn sekä Gt:n Tilastokeskukselta tilaamaan suhdannekatsauksen tietojen perusteella arvioimme alan liikevaihdon laskun hidastuneen 2,5 %:iin. Arvioimme on, että liikevaihto vuonna 2017 oli 1 032 miljoonaa euroa.

Alan työllistämisen henkilömäärän lasku jatkui jopa hieman voimistuen. Vuonna

2016 ala työllisti Tilastokeskuksen mukaan 6 349 henkilöä (7 149 vuonna 2015). Arvioimme henkilömäärän laskeneen vuonna 2017 jo 6 000 henkilöön tai hieman tämän alle. Kun vuonna 2007 työskenteli keskimäärin 10 henkilöä/yritys, on luku tämän hetken arvioimme mukaan laskenut 7,5 henkilöön. On kuitenkin syytä muistaa, että tilaston yrityksistä suurin osa on mikroyrityksiä. Vähintään viisi henkilöä työllistävässä yrityksissä työskenteli vuonna 2007 keskimäärin 29 henkilöä, kun vastaava luku vuonna 2016

Toimialaluokka 181: Painaminen ja siihen liittyvät palvelut. Yritysten ja henkilöstön määrän kehitys vuosina 2005–2017. Vuoden 2017 luvut ovat arvioita. Lähteet: Tilastokeskus ja Gt

oli 27 henkilöä. Vähintään viisi henkilöä työllistävässä yrityksissä muutos ei siis ole kovin merkittävä.

Yrityksiä toimialalla oli vuonna 2016 hieman yli 800. Yli viisi henkilöä työllistäviä yrityksiä oli 213 ja yli kymmenen henkilöä työllistäviä vain 115.

Henkilöä kohden laskettu liikevaihto on ollut usean vuoden ajan 156–158 000 euroa. Vuonna 2016 luku nousi jo 165 000 euroon, ja arviomme mukaan se olisi vuonna 2017 ollut 173 000 euroa.

Tilastokeskus tuottaa kahdesti vuodessa liitolle yksityiskohtaisemman raportin liikevaihdon ja henkilömäärän kehityksestä

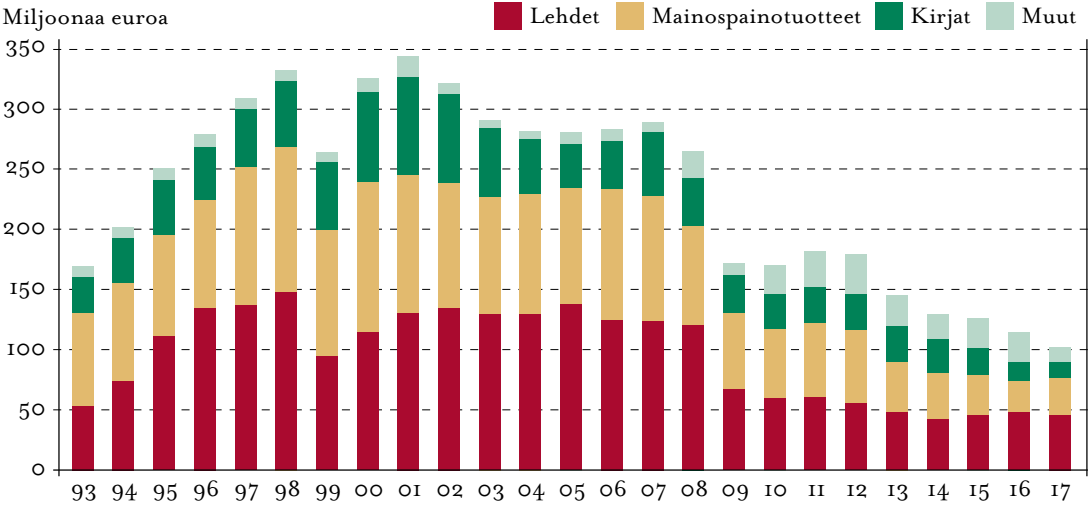
alatoimialakohtaisesti. Tuorein raportti kattaa kehityksen vuoden 2017 marraskuun loppuun saakka.

Konkurssin tehneiden yritysten määrä on edelleen laskenut. Vuonna 2017 konkurssiin meni 9 alan yritystä, jotka työllistivät yhteensä 131 henkilöä. Yritysmäärä on seurantajakson (vuodesta 2003) alhaisin.

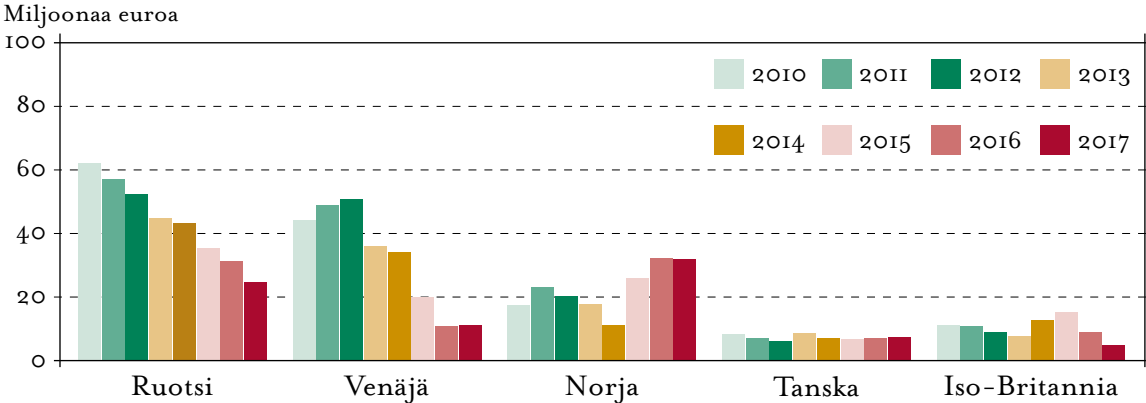
Painotuotteiden ulkomaankauppaa on yhä vaikeampaa seurata virallisten tilastojen kautta. Samassa tilastoryhmässä on sekä kustannettujen lehtien ja kirjojen ulkomaankauppa että graafisen alan yritysten harjoittama ulkomaankauppa. Vuonna 2017 maastamme vietiin tilaston mukaan paino-

	Henkilömäärän vuosimuutos-% (arvio)	Liikevaihdon vuosimuutos-% (arvio)
pienet arkkipainot	−4,0 %	−7,8 %
isot arkkipainot	−11,6 %	−0,1 %
sanomalehtipainot	−10,7 %	−2,5 %
heatsetpainot	−8,8 %	−6,1 %
digi- ja pikapainot	3,9 %	1,6 %
pakkauspainot	0,5 %	4,8 %
yhteensä	−5,6 %	−3,4 %

Liikevaihdon ja henkilömäärän vuosimuutos erityyppisissä painotaloissa vuonna 2017 (marraskuusta marraskuuhun). Muutosprosentit ovat arvioita. Lähde: Tilastokeskus ja Gt

Painotuotteiden vienti vuosina 1993–2017.
Lähde: Tullitilasto

Painotuotteiden vienti viiteen suurimpaan vientimaahan vuosina 2010–2017.
76 % koko viennin arvosta. Lähde: Tullitilasto

tuotteita 102 miljoonan euron arvosta, 11 % edellisvuotta vähemmän. Tilastossa on mukana kotimaisten aikakauslehtien kierrättäminen Norjan kautta takaisin suomalaisille tilaajille arvonnalisäveron välttämiseksi. Norja on noussut tilaston mukaan suurimmaksi viennin kohdemaaksi noin 30 miljoonan euron arvolla. Tästä arviolta yli 20 miljoonaa on aikakauslehtien kierrätystä.

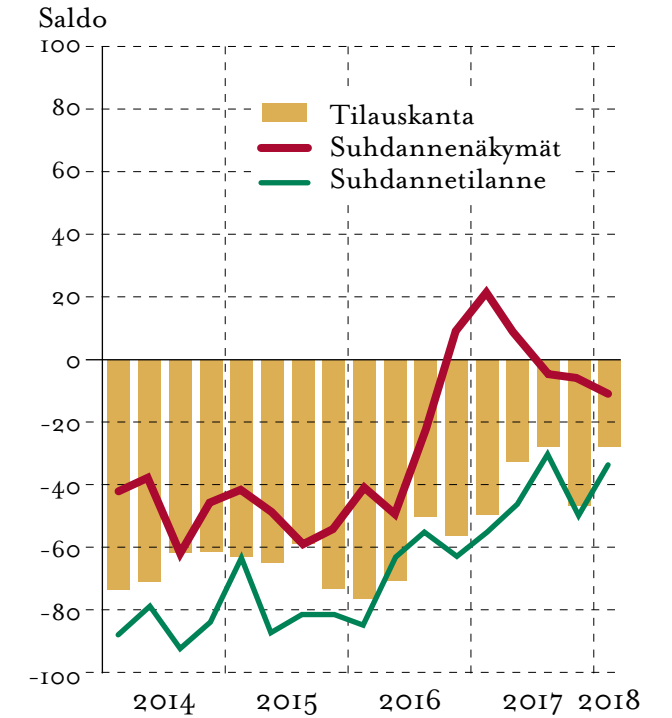
Ruotsi on edelleen todellisuudessa suurin viennin kohdema 22,6 miljoonan euron arvolla. Vienti Ruotsiin laski kuitenkin peräti 29 % edellisvuodesta. Venäjän viennin arvo oli 11 miljoonaa euroa. Maamme kilpailukyky kansainvälisessä painotuotekaupassa on heikentynyt vajaassa 20 vuodessa merkittävästi. 2000-luvun taitteessa viennin arvo liikkui yli 300 miljoonassa eurossa. Nyt olemme siis menettäneet kaksi kolmasosaa silloisesta arvosta.

suhdannenäkymistä

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdanteista vakiokyselyn yrityksille. Neljä kertaa vuodessa kysely on hieman laajempi, ja silloin se julkaistaan myös Suhdannebarometrin muodossa.

EK:n suhdannebarometri on Suomen talouskasvun myötä näyttänyt positiivisia lukuja kaikilla toimialoilla painamista lukuun ottamatta. Painamisen osalta suhdanneodotukset saavuttivat huipun alkuvuonna 2017, mutta ovat jälleen kääntyneet negatiivisiksi.

Suhdannetilanne ja tilauskanta ovat pysytelleet alalla negatiivisina läpi nousukauden, mutta suunta on kuitenkin oikea. Tuoreimman, toukokuun alussa 2018 julkaistun barometrin mukaan suhdannetilanteen saldoluku oli -34 ja suhdanneodotukset seuraavalle puolelle vuodelle -10. Tilastokeskuksen mukaan painoalan tuotantomäärät ovat kuitenkin lievän positiiviset ja myös kotimaan myynnin liikevaihdon lasku näyttäisi pysähtyneen.

Painoalan suhdanteet vuosina 2014–2018.
Lähde: EK:n suhdannebarometri, toukokuu 2018

graafinen teollisuus ry:n toiminta

liiton jäsenmäärä ja talous

Liiton toiminta rahoitetaan jäsenmaksu-
tuloilla sekä sijoitusomaisuuden tuotoilla.
Jäsenyritysten maksama vuotuinen
jäsenmaksu on viime vuosina perustunut
yrityksen tuotannollisen henkilöstön vuosi-
palkkasummaan. Jäsenmaksu on 0,096 %
tästä palkkasummasta.

Kun koko alan ja myös jäsenyritysten
henkilömäärä on voimakkaasti laskenut,
on myös liiton jäsenmaksutulo pienentynyt
selvästi. Vuoden 2017 jäsenmaksutulo oli
yhteensä 127 755 euroa. Jäsenmaksutuloa
on laskenut myös jäsenyritysten määrän
pieneminen.

Sijoitusomaisuuden tuotto vuonna 2017
oli yhtä suuri kuin jäsenmaksutuotto. Nämä
tuotot eivät kuitenkaan riittäneet kattamaan
toimintavuoden menoja, ja liiton tulos jäi
runsaat 50 000 euroa tappiolle. Tavoitteena

Vuosi	Jäsen- yrityksiä	Jäsenmaksu- tulot	Jäsenmaksu keskimäärin /yritys
2006	213	292 185 €	1372 €
2007	203	300 221 €	1479 €
2008	182	262 993 €	1445 €
2009	166	252 731 €	1522 €
2010	159	203 662 €	1281 €
2011	235	195 184 €	831 €
2012	229	214 043 €	935 €
2013	219	196 008 €	916 €
2014	194	171 395 €	883 €
2015	185	147 244 €	796 €
2016	179	134 974 €	754 €
2017	166	127 755 €	770 €
2018	159	112 071 €	705 €

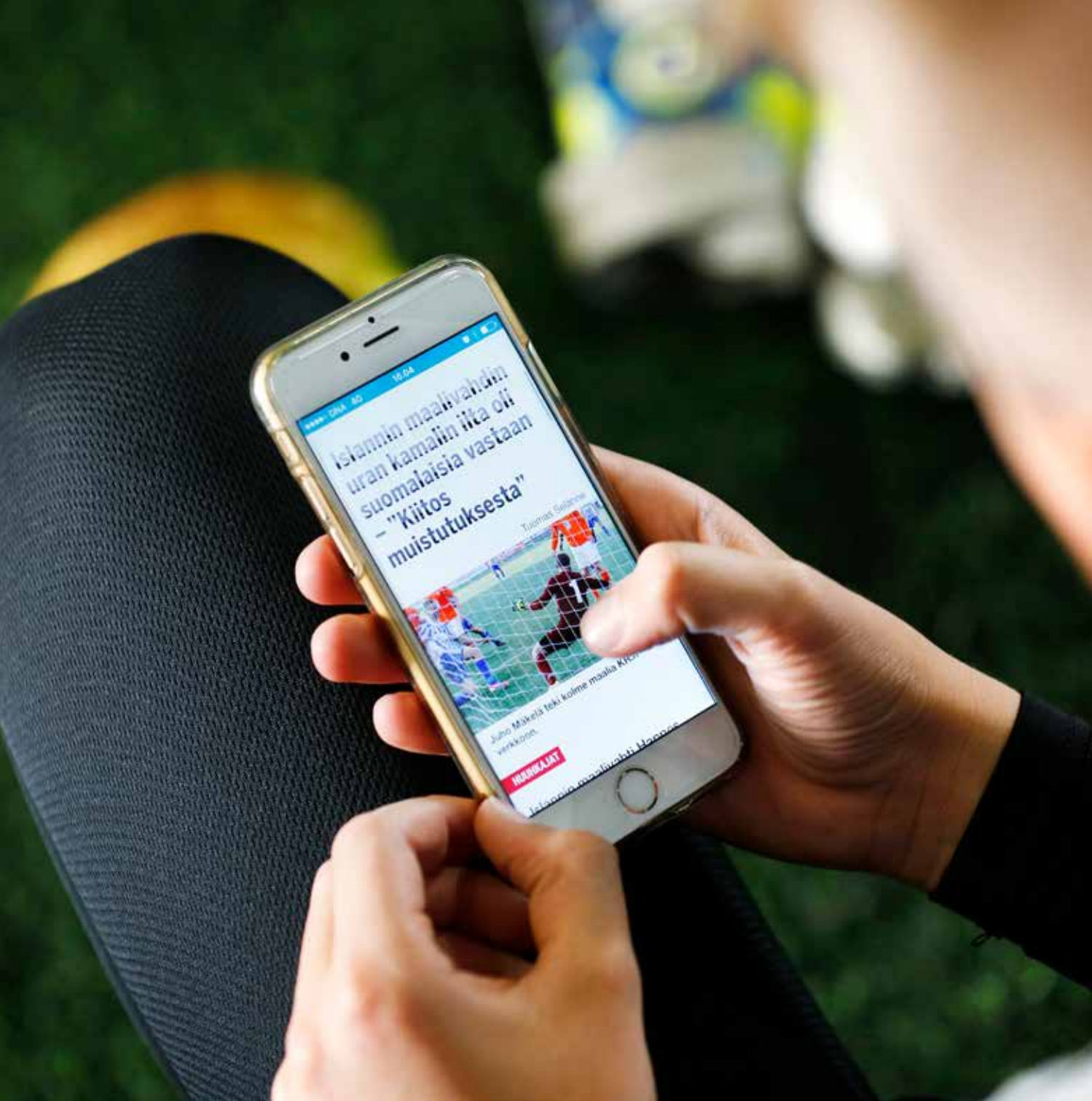
Jäsenmäärän ja jäsenmaksutulojen kehitys vuosina
2006–2018. Vuoden 2018 luvut ovat arvioita.

olevaan nollatulokseen on viimeksi päästy vuonna 2014. Vuosina 2015 ja 2016 liitto teki merkittävän investoinnin *Markkinoinnin myyntivaikutus* -tutkimushankkeeseen, mikä näkyi myös liiton taloudessa.

Vuoden 2017 keväällä hallitus käynnisti selvitystyön, jonka tavoitteena oli laatia suunnitelma toiminnan saamiseksi taloudellisesti kestäväälle pohjalle. Selvitystyötä johti hallituksen keskuudestaan nimeämä ryhmä. Laaditun suunnitelman mukaan liiton talouden vakauttaminen perustuu erittäin tiukkaan kustannusten hallintaan sekä päätökseen, että vuodesta 2008 liittojohtajana toimineen Lasse Krogellin jäädessä eläkkeelle huhtikuussa 2018 palkataan seuraajaksi osa-aikainen liittojohtaja. Jo keväällä 2017 Medialiiton ekonomisti Elias Erämaja palkattiinkin osa-aikaiseksi liittojohtajaksi toukokuusta 2018 alkaen. Samassa yhteydessä kasvatettiin osa-aikaisena pk-asiamiehenä toimivan Annukka Ahopalon työaikaa 66 %:sta 80 %:iin.

Jäsenmaksutulojen kasvattamiseksi on myös jäsenhankintaa aktivoitu. Erityisesti yhteistyöjäseniksi on saatu lisää liiton perusjäsenkuntaa palvelevia yrityksiä.

edunvalvonta

Gt:n edunvalvonnan painopisteet ovat pysyneet ennallaan. Vastuu työehtoasioista on Medialiitolla, mutta Gt valvoo jäsenyritystensä intressejä. Myös postinjakeluun liittyvät kysymykset sekä painotuotteiden roolin esillä pitäminen digitalisoituvassa yhteiskunnassamme kuuluvat liiton keskeiseen edunvalvontaan.

työehtokysymykset

Vuosi 2017 oli jälleen työehtosopimus-neuvottelujen aikaa. Medialiiton ja TEAM Teollisuusalojen ammattiliiton välinen kirjatyöntekijöiden työehtosopimus oli voimassa tammikuun 2018 loppuun. Neuvottelut aloitettiin jo elokuussa, osin siksi, että TEAM-liitto oli 1.1.2018 muuttumassa Teollisuusliitoksi, joka syntyi TEAMin, Metalliliiton ja Puoliiton yhdistyessä.

Gt:n liittojohtaja oli mukana Medialiiton neuvotteluryhmässä ja määrittelemässä Medialiiton tavoitteita. Jo edellisellä TES-kierroksella oli sovittu vuosityöajasta ja siirtymisestä kuukausipakkaan. Vuosityöaika sekä talviloman ja työajanlyhennyspäivien yhdistäminen tasoitussvapaiksi muodosti uuden lähtötilanteen liiton pitkäaikaiselle tavoitteelle työaikojen pidentämiseksi muun teollisuuden kanssa samalle tasolle. Myös mahdollisimman alhainen palkankorotus oli liiton keskeisenä tavoitteena.

Syksyn neuvotteluissa ei syntynyt keskitettyä palkkaratkaisua, vaan palkankorotukset perustuivat liittojen väliin neuvotteluihin. Käytännössä kuitenkin niin kutsutut "vientiliitot" määrittivät palkkojen korotustason, johon muut joutuivat sopeutumaan. Sovituissa palkan-

korotuksissa ei juurikaan huomioitu graafisen alan heikkoa työllisyys- ja kannattavuustilannetta.

Työaikakysymyksessä päästiin kuitenkin hieman eteenpäin. Uusien työntekijöiden tasoitusvapaiden määrää pienennettiin yhtä talvilomaviikkoa vastaavalla viidellä päivällä. Tämä kompensoidaan joulurahalla. Myös vanhoilla työntekijöillä on mahdollisuus vaihtaa vastaava määrä tasoitusvapaapäiviä joulurahaan.

Samassa yhteydessä sovittiin kiky-sopimuksen työajan pidennyskäytännön vaiheittaisesta lopettamisesta.

jakelu

Kuluttajille suuntautuva postinjakelu on ollut kovien myllerrysten kourissa. Uusi postilaki hyväksyttiin syyskuussa 2017. Liitto seurasi aktiivisesti lain valmistelua ja tuki Sanomalehtien Liittoa ja Medialiittoa edunvalvontatyössä lain valmistelun yhteydessä.

Säädetty laki antaa mahdollisuudet järjestää maan kattava jakelu kohtalaisen tehokkaasti. Järjestämisvastuu on kuitenkin pitkälti Posti Oyj:n harteilla, sillä sen on kilpailutettava 1700 jakelualuetta yleispalvelujakelun varmistamiseksi. Laki mahdollistaa eri jakelujen (sanomalehtien varhaisjakelun ja päiväjakelun) yhdistämisen

sekä tämän postinjakelun yhdistämisen yhteiskunnan muihin jakelu- ja kuljetus-palveluverkostoihin.

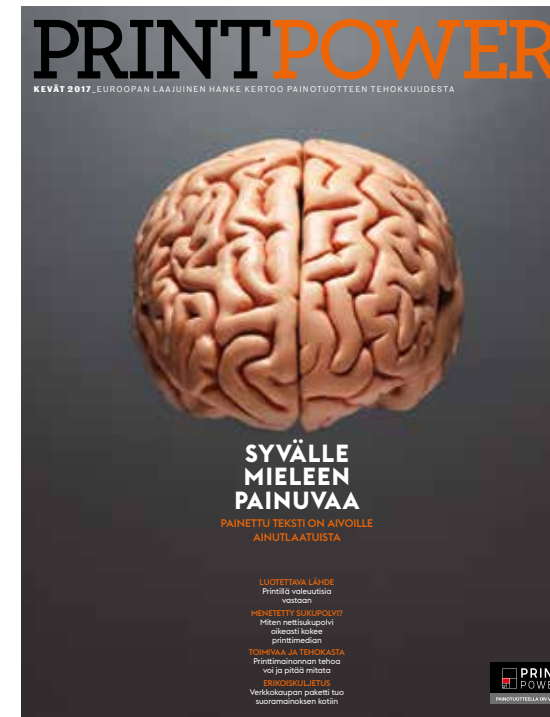
Liiton näkemyksen mukaan jakelujen yhdistämisellä olisi mahdollista saavuttaa selvää kustannushyötyä. Yhdistämisspäätökset ovat kuitenkin Postin päätösvallassa. Käykö niin, että Posti optimoi omaa toimintaansa sen sijaan, että se pyrkisi rakentamaan jakelupalveluja käyttävien asiakkaiden kannalta aidosti kustannustehokkaita ratkaisuja?

painotuotteen tehokkuus

Mainonnan painopiste on selvästi siirtynyt digitaalisiin kanaviin, kun mainostajien ja mainonnan suunnittelijoiden usko printin tehoon on vähentynyt. Kuitenkin edelleen löytyy joukko menestyviä mainostajia, jotka käyttävät säännöllisesti printtimainoksia, liitteitä ja suoramainontaa. Gt on jatkanut panostuksiaan printtimainonnan tehon kertomiseksi.

Print Power ja Two Sides

Eurooppalainen paperiteollisuus on ollut painotuotteen mediatehokkuutta esiin nostavan Print Power -hankkeen keskeinen rahoittaja. Print Power on toiminut II maassa, ja Gt on koordinoanut hanketta Suomessa.

Kaksi kertaa vuodessa ilmestynyttä Print Power -lehteä on jaeltu 6 000–7 000:lle maamme keskeiselle mainonnan päättäjälle ja paino- ja kustannustoiminnan vaikuttajalle.

Paperiteollisuusjärjestöt päättivät kuitenkin vuonna 2017 uudelleenorganisoida Print Power -hankkeen. Englannissa toiminut keskusorganisaatio hajotettiin, ja Brysseliin perustettiin uusi toimisto, joka keskittyy jatkossa vain suurten paperin-

kulutusmaiden, Englannin, Ranskan ja Saksan, mediapäätäjiin vaikuttamiseen. Print Power -lehdestä julkaistiin vuonna 2017 vain yksi numero, jonka jälkeen sekä lehti että pienempien maiden taloudellinen tukeminen lopetettiin.

Vanha Print Power -toimisto Englannissa jatkaa alunperinkin Britanniassa syntyneen Two Sides -hankkeen vetäjänä. Two Sides keskittyy paperin ympäristöargumentointiin.

Suomessa Gt jatkaa ainakin toistaiseksi pelkästään Two Sides -hankkeen tuottaman *Faktaa ja fiktiota painetusta paperista* -kirjasen julkaisemista ja jakelua. Jäsenyritysten asiakasjakelun lisäksi kirjasta on jaeltu peruskoulujen ja muiden oppilaitosten käyttöön SubjectAid-palvelun kautta. Opettajat voivat tilata palvelusta faktakirjasta opetuskäyttöön ilmaiseksi. Vuonna 2017 kirjasta tilattiin lähes 3 000 kappaletta.

jäsenpalvelut

mediapäivä

Medialiiton ja sen jäsenliittojen yhteinen *Mediapäivä 2017* pidettiin marraskuussa Clarion Hotel Helsingissä. Gt onnistui rakentamaan Painosaliinsa ohjelman, joka houkutteli paikalle kuulijoita niin runsaasti, että tila täyttyi yli äyräidensä. Painosalin aamupäivän puhujina olivat hallitusammattilainen, Granoon sulautuneen legendaarisen DMP:n entinen toimitusjohtaja Jyrki Narinen, Hasan & Partners Groupin toimitusjohtaja Eka Ruola sekä isot teleoperaattorit haastavan Moi Mobiilin toimitusjohtaja Petri Lahtinen. Esityksissä kuultiin eläviä ja innostavia tarinoita johtamisesta ja markkinoinnista.

Mediapäivän yhteydessä järjestettiin myös liiton syyskokous.

graafisen tuotannon laatusertifikaatti

Graafisen tuotannon laatusertifikaatti perustuu Suomen laatupalkinnon kriteereihin, ja se on laajennettavissa

ISO 9001 -sertifikaatiksi. Tarjouskilpailuissa laatusertifikaatti on ollut riittävä silloin, kun sellaista on edellytetty.

Liiton oma laatusertifikaatti on työmäärältään kevyehkö ja hinnaltaan edullinen, ja myös pienet graafisen alan yritykset voivat sen suorittaa. Sertifikaatin kehitystyöstä ja auditoinnista vastasi myös vuonna 2017 Paavo Markkanen, Akilles Oy, Jyväskylä.

Vuoden 2017 lopussa sertifikaatin suorittaneita yrityksiä oli yhteensä 27 ja voimassa olevia sertifikaatteja 16. Uusia sertifikaatteja ei kertomusvuoden aikana suoritettu.

graafisen tuotannon ympäristösertifikaatti

Ympäristöjärjestelmä on laatu- ja ympäristöjärjestelmän ohella toiminnan kehittämisen työkalu. Organisaation laajuisen ympäristökäsikirja on avain yrityksen ympäristövaikutusten tunnistamiseen ja systemaattiseen vähentämiseen.

Graafisen tuotannon ympäristösertifikaatin kriteerit pohjautuvat ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän vaatimuksiin, ja se on laajennettavissa ISO 14001 -sertifikaatiksi. Liiton oma ympäristösertifikaatti on työmäärältään kevyehkö ja hinnaltaan edullinen, ja myös pienet graafisen alan yritykset voivat sen suorittaa. Ympäristösertifikaatin kehitystyöstä ja auditoinnista vastasi myös vuonna 2017 Paavo Markkanen, Akilles Oy, Jyväskylä.

Graafisen tuotannon ympäristösertifikaatti on myönnetty viidelle yritykselle. Uusia sertifikaatteja ei kertomusvuoden aikana suoritettu.

hiilijalanjäljen laskenta

Liitto kuuluu kansainväliseen Climate Calc -yhdistykseen, joka tarjoaa graafiselle alalle verkkopohjaista hiilijalanjälkilaskuria. Laskurilla voi laskea koko yrityksen sekä yksittäisen painotuotteen hiilijalanjäljen.

Tämän kansainvälisesti sertifioitujen laskurin käyttö on jäsenyrityksille edullista. Laskuria käyttämällä yritys voi vahvistaa omaa ympäristöbrändiään sekä seurata toimintansa energiatehokkuutta ja verrata sitä muihin laskuria käyttäviin eurooppalaisiin yrityksiin.

Ulkopuolisina koulutettuina Climate Calc -konsultteina toimivat Akilles Oy ja Taimi Consulting sekä liiton ympäristöasiantuntija Pentti Viluksela (Metropolia Ammattikorkeakoulu).

Climate Calc -laskuriin voi tutustua tarkemmin verkkosivulla fi.climatecalc.eu. Sivuilta löytyvät myös tiedot sertifioituista yrityksistä.

pk-toiminta

Pk-johtokunta kokoontui vuonna 2017 kaksi kertaa.

Pk-päivä oli tarkoitus järjestää touko-kuussa Kauttualla ja Raumalla, mutta osanottajamäärä jäi niin pieneksi, että tapahtuma jouduttiin perumaan.

Syyskauden aloitti yhdessä Sanomalehtien Liiton ja Aikakausmedian kanssa toteutettu EU:n tietosuoja-asetuksen vaatimuksiin valmentavan koulutussarjan avaus. Kouluttajana toimi Iconics Consulting Oy:n Anna Paimela.

Vuodenvaihteessa jaeltiin koko jäsenistölle erityisesti pienten työnantajien tarpeisiin suunniteltu *Työnantajan palkanmaksuopas*. Opas sisältää palkankorotusten ja palkkasidon-naisten maksujen lisäksi graafisen alan työehtosopimusten keskeisimmät palkkamääräykset.

alan tilastointi ja toimialaseuranta

Liitto kerää jatkuvasti tilastotietoa oman toimialamme ja mainonnan kehityksestä. Keskeisimmistä tilastotiedoista laaditaan taulukoita ja graafeja sisältävä toimialakatsaus. Tämä kooste on jäsenten käytettävissä liiton verkkosivuilla.

Tilastokeskus julkaisee toimialojen tilinpäätöstiedot hyvin pitkällä viiveellä;

edellisen vuoden ennakkotiedot saadaan yleensä vasta syyskuussa ja vahvistetut tiedot noin vuoden viiveellä. Kuukausittain päivittyvät volyymi- ja liikevaihtoindeksit, konkurssitilasto sekä ulkomaankaupan tilastot.

Tilastokeskuksen, työ- ja elinkeino-ministeriön sekä Tullin julkaisemien tilastojen lisäksi liitto tekee yhteistyötä Balance Consultingin kanssa ja saa siltä yrityskohtaista, valmiiksi analysoitua taloustietoa.

Lisäksi graafisen alan eurooppalainen kattojärjestö Intergraf kerää ja ylläpitää muun muassa kansainvälisiä paperin kulutus- ja hintatilastoja sekä seuraa postimaksujen ja arvonlisäverokäytäntöjen kehittymistä eri maissa. Myös nämä tiedot ovat jäsenyritysten käytettävissä.

print&media-lehti

Gt:n jäsenlehden *Print&Median* kustantajana toimii Print&Media Publishing Oy. Lehden toimitus sijaitsee liiton toimistossa, ja yhteistyö liiton ja lehden kustantajan välillä on tiivistä. Lehden päätoimittajana on toiminut liittojohtaja Lasse Krogell.

Lehti ilmestyi vuonna 2017 kahdeksan kertaa ja lehden uutiskirje joka perjantai. Sekä lehden ulkoasua että sen sisältöä

pidetään laadukkaana. *Print&Media* julkaisee vuosittain myös alalle tärkeitä tutkimuksellisia ja tilastollisia sisältöjä, kuten painobarometrin ja graafisen alan talouskatsauksen.

Lehden numeron 5/2017 kansi valittiin mukaan valtakunnallisen Edit-kilpailun finaaliin sarjassa paras kansi. Kansi ei kuitenkaan sijoittunut äänestyksessä kolmen parhaan joukkoon. Edit-kilpailun järjestää Aikakausmedia (Aikakauslehtien liitto ry).

Print&Media Publishing Oy kustantaa myös pakkausalalle suunnattua uutis-sivustoa *packnews.fi* sekä *Teollisuuselektroniikan Tuoteuutiset* -lehteä. Mediatuotteiden lisäksi yhtiö järjestää alan seminaari- ja messu-tapahtumia.

Print&Media Publishing Oy on sekä Graafinen Teollisuus ry:n että Aikakauslehtien liitto ry:n jäsenyritys.

kansainvälinen yhteistyö

intergraf

Alan eurooppalaisten toimiala- ja työnantajajärjestöjen kattojärjestönä toimii Intergraf (The European Federation for Print and Digital Communication). Sen tehtävänä on edistää ja valvoa alan etuja EU:ssa. Intergrafin jäseniä ovat 19 Euroopan maan toimialajärjestöt.

Intergrafin vuosikokous pidettiin kesäkuussa Kööpenhaminassa Tanskassa. Sääntömääräisten vuosikokousasioiden lisäksi järjestettiin jo vakiintuneeksi tavaksi muodostunut globaali *World Print and Communication Forum* -seminaari. Liittoa kokouksessa edustivat Lasse Krogell ja Elias Erämaja.

Intergrafin johtajiston kokous järjestettiin syyskuussa Luxemburgissa. Myös tähän kokoukseen osallistuivat Krogell ja Erämaja.

tavarantarkastajat

Graafisen alan tavarantarkastajina toimivat seuraavat henkilöt:

Paino-, repro- ja sitomotyöt sekä valmistusmateriaalit

Pertti Koskinen, faktori, print supervisor, Helsinki

Graafisen alan koneet

Pekka Laakkonen, diplomi-insinööri, Helsinki

Kai Nieminen, diplomi-insinööri, Nastola

liiton jäsenistö, hallinto ja talous

jäsenistö

Graafinen Teollisuus ry:n jäsenmäärä oli kertomusvuoden alussa 172 ja päättyessä 166. Jäsenluettelo on toimintakertomuksen lopussa.

Liiton jäseniksi vuonna 2017 liittyivät:

CGI Suomi Oy, Helsinki
Erisoft Oy, Joensuu
Libris Oy, Helsinki
Printmark Oy, Porvoo
SidontaPlus Oy, Helsinki
Starcke Oy, Eura
Suomen Kehyspaino Oy, Nummela
Suomen Tarrapaino Oy, Helsinki
UPM Sales Oy, Helsinki

Seuraavien yritysten jäsenyys liitossa päättyi kertomusvuoden aikana:

Ajasto Paperproducts Oy, Helsinki
Bookwell Oy, Porvoo
Finepress Oy, Turku
Oy Fram Ab, Vaasa
Glimport Oy, Helsinki
Keski-Karjalan Paikallislehti Oy, Kitee
Kirjapaino Pika Oy, Turku
Lönnerberg Painot Oy, Helsinki
Mediatlo ESA Oy, Lahti
Red Media Oy, Espoo
Taitopaino Oy Pajunen, Tampere
Talentum Media Oy, Helsinki

liittokokoukset

Graafinen Teollisuus ry:n kevätkokous pidettiin 17.5.2017 Messukeskuksessa, Helsingissä. Kokous alkoi liiton tarjoamalla lounaalla. Kokous käsitteli sääntömääräiset asiat puheenjohtaja Janne Tillin johdolla.

Liiton syyskokous järjestettiin 14.11.2017 *Mediapäivä 2017* -seminaarin yhteydessä Clarion Hotel Helsingissä. Kokous käsitteli sääntömuutosesityksen ja sääntömääräiset asiat, ja sen puheenjohtajana toimi Tuukka Aaltonen. Vuoden 2018 toimintasuunnitelman hyväksyminen siirrettiin liiton puheenjohtajan esityksestä ylimääräiseen liittokokoukseen tammikuulle 2018, jolloin tuleva liittojohtaja oli jo aloittanut liiton palveluksessa.

Syyskokous hyväksyi hallituksen sääntömuutosesityksen, jonka mukaan jäsenyys hallituksessa ja pk-johtokunnassa päättyy, kun työsuhde liiton jäsenyrityksessä päättyy. Jatkossa myös yhteistyöjäsenen edustaja voidaan valita liiton luottamustehtäviin.

hallitus

Vuoden 2016 syyskokouksessa valittiin liiton hallituksen erovuoroisista jäsenistä uudelleen kaksivuotiskaudeksi 2017–2018 toimitusjohtaja Jukka Ahokas (Lehtisepät Oy), toimitusjohtaja Sari Niemi

(Kirjapaino Koliprint Oy), toimitusjohtaja Rauno Viljakainen (A&R Carton Oy), tuotanto- ja hallintojohtaja Miia Lehtinen (Hämeen Kirjapaino Oy) ja hallituksen puheenjohtaja Ismo Vuoksio (Savon Paino Oy). Uutena jäsenenä kaksivuotiskaudeksi 2017–2018 valittiin toimitusjohtaja Jarkko Viheriävaara (Lönnberg Painot Oy).

Hallitukseen kuuluivat vuonna 2017 lisäksi vuosiksi 2016–2017 valittuina toimitusjohtaja Jari Avellan (PunaMusta Oy), toimitusjohtaja Mikko Ilomäki (Kirjapaino Markprint Oy), johtaja Matti Käki (Alma Manu Oy), toimitusjohtaja Osmo Latvala (Reilat Oy), toimitusjohtaja Jarkko Saastamoinen (Heidelberg Baltic Finland OÜ) ja toimitusjohtaja Magnus Stenström (Waasa Graphics Oy).

Syyskokouksen jälkeisen toimintavuoden aikana hallituksesta erosivat Jarkko Viheriävaara, Rauno Viljakainen ja Ismo Vuoksio.

Hallituksen valitsemana puheenjohtajana toimi vuonna 2017 Sari Niemi. Varapuheenjohtajina toimivat Jari Avellan ja Osmo Latvala.

Liiton hallitus piti kertomusvuoden aikana järjestäytymiskokouksen lisäksi yhdeksän kokousta, joista kolme oli sähköpostikokouksia.

pk-johtokunta

Vuoden 2016 syyskokouksessa valittiin pk-johtokunnan erovuoroisista jäsenistä uudelleen kaksivuotiskaudeksi 2017–2018 toimitusjohtaja Risto Hiirikoski (J-Paino Hiirikoski Oy), toimitusjohtaja Eero Kunnas (Finepress Oy), toimitusjohtaja Marcus Magnusson (Star-Offset Oy), toimitusjohtaja Paul Martin (Libris Oy) ja toimitusjohtaja Hannu Wahlbom (Suomen Kalenterit Oy). Uutena jäsenenä vuodeksi 2017 valittiin toimitusjohtaja Magnus Stenström (Waasa Graphics Oy).

Lisäksi pk-johtokuntaan kuuluivat vuonna 2016 kaksivuotiskaudeksi 2016–2017 valittuina toimitusjohtaja Jorma Kettunen (Vientipaino Oy), toimitusjohtaja Osmo Latvala (Reilat Oy), tuotanto- ja hallintojohtaja Miia Lehtinen (Hämeen Kirjapaino Oy), toimitusjohtaja Ilkka Lehtonen (Painoryhmä Oy) ja toimitusjohtaja Mauri Reinilä (PackageMedia Oy).

Syyskokouksen jälkeisen toimintavuoden aikana pk-johtokunnasta erosivat Eero Kunnas ja Paul Martin.

Hallituksen valitsemana pk-johtokunnan puheenjohtajana vuonna 2017 toimi Osmo Latvala. Pk-johtokunta piti kertomusvuoden aikana kaksi kokousta.

vaalivaliokunta

Vuoden 2016 kevätkokouksessa vaalivaliokuntaan valittiin toimitusjohtaja Ilkka Lehtonen (Painoryhmä Oy), toimitusjohtaja Jarkko Saastamoinen (Heidelberg Baltic Finland OÜ), liiketoimintajohtaja Erkki Summanen (Keskisuomalainen Oyj) ja toimitusjohtaja Magnus Stenström (Waasa Graphics Oy).

Vuoden 2017 kevätkokouksessa vaalivaliokuntaan valittiin toimitusjohtaja Jukka Ahokas (Lehtisepät Oy), toimitusjohtaja Marcus Magnusson (Star-Offset Oy), hallituksen puheenjohtaja Ismo Vuoksio (Savon Paino Oy) ja toimitusjohtaja Hannu Wahlbom (Suomen Kalenterit Oy).

Ismo Vuoksio erosi vaalivaliokunnasta kesken toimikauden.

tilintarkastaja

Vuosikokouksen valitsemana tilintarkastajana toimi Oy Tuokko Ltd, joka nimittää keskuudestaan päävastuullisen tilintarkastajan ja varatilintarkastajan.

liiton henkilöstö

Graafinen Teollisuus ty:n liittojohtajana on toiminut diplomi-insinööri Lasse Krogell ja pk-asiamiehenä diplomi-insinööri Annukka Ahopalo.

edustukset 2017

Stadin ammattiopiston painoviestinnän neuvottelukunta: liittojohtaja Lasse Krogell (Graafinen Teollisuus).

Työturvallisuuskeskus, graafisen teollisuuden työalatoimikunta: liittojohtaja Lasse Krogell (Graafinen Teollisuus).

ALVAR-neuvottelukunta: pk-asiamies Annukka Ahopalo (Graafinen Teollisuus).

Säätiöt

Tekniikan museon säätiön valtuuskunta: kirjapainoneuvos Pekka Salmén.

Viestintäalan tutkimussäätiön hallitus: toimitusjohtaja Timo Lepistö (Nordic Morning Oyj) 20.4.2017 asti ja toimitusjohtaja Jarkko Viheriävaara (Lönnerberg Painot Oy).

Medialiitto

Hallitus: toimitusjohtaja Jari Avellan (PunaMusta Oy), toimitusjohtaja Sari Niemi (Kirjapaino Koliprint Oy) ja toimitusjohtaja Kari Juutilainen (Alma Manu Oy).

Työelämävaliokunta: hallituksen jäsen Pertti Ailio (Lönnerberg Painot Oy) 18.8.2017 asti, tuotanto- ja hallintojohtaja Miia Lehtinen (Hämeen Kirjapaino Oy),

toimitusjohtaja Kari Juutilainen (Alma Manu Oy), henkilöstöjohtaja Riikka Jaakkola (Gemalto Oy) 16.3.2017 alkaen sekä toimitusjohtaja Sauli Vuorinen (Painotalo Plus Digital Oy) 12.10.2017 alkaen.

Vaalivaliokunta: johtaja Matti Käki (Alma Manu Oy) ja toimitusjohtaja Sari Niemi (Kirjapaino Koliprint Oy).

Johtoryhmä: liittojohtaja Lasse Krogell (Graafinen Teollisuus).

liiton talous

Liiton taloudesta on tehty erillinen tuloslaskelma ja tase, joista on annettu tilintarkastajan lausunto.

jäsenyritykset vuoden 2017 päättyessä

yhteistyöjäsenet

Agfa NV, Suomen sivuliike, Espoo
CGI Suomi Oy, Helsinki
Kodak Oy, Vantaa
Neopost Finland Oy, Helsinki
Stora Enso Oyj, Helsinki
UPM Sales Oy, Helsinki
Xerox Oy, Espoo

jäsenet

aDigi Oy, Helsinki
Aikamedia Oy, Keuruu
A.J. Mattilan Kirjapaino Oy, Kempele
Aldus Oy, Lahti
Aleksi-paino Oy, Helsinki
Allone Print Oy, Ulvila
Alma Manu Oy, Tampere
A & R Carton Oy, Kauttua
Auraprint Oy, Turku
Botnia Print Oy Ab, Kokkola

Digihessu Oy, Espoo
DM Print Oy, Jyväskylä
Dokument-Tarra Oy, Joensuu
Edita Prima Oy, Helsinki
Erisoft Oy, Joensuu
Er-Pakkaus Oy, Hyllykallio
Erweko Oy, Oulu
Eteenpäin Oy, Kotka
Eura Print Oy, Eura
Finn-Korkki Oy, Hämeenlinna
Flexolahti Oy, Lahti
Ab Forsberg Rahkola Oy, Pietarsaari
Forssan Kirjapaino Oy, Forssa
Förlags Ab Sydvästkusten, Turku
Gemalto Oy, Vantaa
Grafitrio Oy, Helsinki
Haipeli Oy, Oulu
Heidelberg Baltic Finland OÜ, Vantaa
Helprint Oy, Mikkeli
Hokkipaino Oy, Salo

Hostmann–Steinberg Suomi Oy, Helsinki
HSS Media Ab, Vaasa
Hämeen Kirjapaino Oy, Tampere
Hämeen Lehtipaino Oy, Hämeenlinna
Hämeen Sanomat Oy, Hämeenlinna
Hämeenlinnan Offset–Kolmio Paino Oy,
Hämeenlinna
Ifolor Oy, Kerava
Ilkka–Yhtymä Oyj, Seinäjoki
Ilves–Paino Oy, Hämeenlinna
I–Mediat Oy, Seinäjoki
I–print Oy, Seinäjoki
Jaakkoo–Taara Oy, Turku
Joutsen Paino Oy, Lappeenranta
J–Paino Hiirikoski Oy, Helsinki
Kaakon Viestintä Oy, Mikkeli
Kajaanin Offsetpaino Oy, Kajaani
Kaleva Oy, Oulu
Kaleva365 Oy, Oulu
KBA Finland Oy, Sipoo
Keski–Pohjanmaan Kirjapaino Oyj, Kokkola
Keskisuomalainen Oyj, Jyväskylä
Keski–Suomen Painotuote Oy, Äänekoski
Keski–Suomen Sivu Oy, Jyväskylä
Keuruskopio Oy, Keuruu
Kiriprintti Oy, Helsinki
Kirjapaino Antti Välikangas Oy, Kokkola
Kirjapaino Arsmat Oy, Kuopio
Kirjapaino Hermes Oy, Tampere
Kirjapaino Koliprint Oy, Eno

Kirjapaino Markprint Oy, Lahti
Kirjapaino Ässä Oy, Vaajakoski
Kirjapaino Öhrling Oy, Tampere
KM–Paperi Oy, Helsinki
Kuva–Pirkka Oy, Tampere
Lalli Oy, Pori
Lamidoll Oy, Helsinki
Lapua–Säätiö, Lapua
Lehtisepät Oy, Jyväskylä
Libris Oy, Helsinki
Lomakepainatus Oy, Helsinki
Luomanen & Suomalainen Oy, Helsinki
Länsi–Pohjan Kirjapaino Oy, Kemi
manroland Nordic Finland Oy, Vantaa
Mariehamns Tryckeri Ab, Maarianhamina
Marva Media Oy, Rauma
Merkopaino Oy, Helsinki
M&P Paino Oy, Lahti
Next Print Oy, Helsinki
Oy Nord Print Ab, Helsinki
Nordic Morning Oyj, Helsinki
N–Paino Oy, Lahti
Offset Ulonen Oy, Tampere
Offsetpaino L. Tuovinen Ky, Kuopio
Offsetpaino Westman Oy, Kotka
Oriveden Sanomalehti Osakeyhtiö, Orivesi
Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu
PackageMedia Oy, Inkeroinen
Paino– ja vedospalvelu Oy, Helsinki
Paino Tarkat Oy, Pori

Painojussit Oy, Kerava
Paino–Kaarina Oy, Kaarina
Painokaksikko Oy, Helsinki
Painokiila Oy, Nummela
Painonet Oy, Helsinki
Painopirtti Oy, Helsinki
Painoryhmä Oy, Helsinki
Painotalo Plus Digital Oy, Lahti
Painotalo Printmax Oy, Helsinki
Painotalo Seiska Oy, Iisalmi
Oy Painotalo tt–urex Ab, Porvoo
Painotalo Varteva Oy, Vaasa
Painotupa Oy, Oulu
Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki
Paletti Oy, Hämeenlinna
Papyrus Finland Oy, Vantaa
Patamäen Print Oy, Tampere
Pekan Offset Oy, Helsinki
PK–paino Oy, Tampere
Plari Oy, Salo
Pogostan Sanomat Oy, Ilomantsi
Pohjois–Karjalan Kirjapaino Oyj, Joensuu
Pohjolan Palvelut Oy, Oulu
Print&Media Publishing Oy, Helsinki
Printmark Oy, Porvoo
PS–Print Oy, Kemi
PunaMusta Oy, Joensuu
Pyhäjärven Sanomat Oy, Pyhäsalmi
Pyhäjärvisseudun Paikallislehti Oy, Eura
Päijät–Paino Oy, Lahti

Rannikon Laatupaino Oy, Vihanti
Rauman Offsetpaino Oy, Rauma
Reilat Oy, Espoo
Rovaniemen Painatuskeskus Oy, Rovaniemi
Sanomalehti Karjalainen Oy, Joensuu
Savilahden Kirjapaino Ky, Mikkeli
Savion Kirjapaino Oy, Kerava
Savon Paino Oy, Varkaus
SidontaPlus Oy, Helsinki
Oy Silverprint Ab, Sipoo
SL–Mediat Oy, Tampere
S–Paino Oy, Helsinki
St Michel Print Oy, Mikkeli
Starcke Oy, Eura
Star–Offset Oy, Helsinki
Suomalainen Lehtipaino Oy, Kajaani
Suomen Kalenterit Oy, Helsinki
Suomen Kehyspaino Oy, Nummela
Suomen Tarrapaino Oy, Helsinki
Suomen Yliopistopaino Oy, Tampere
Suomenselän Laminointi Oy, Keuruu
Suomi Print Oy, Tampere
Sälekarin Kirjapaino Oy, Somero
T. Nieminen Oy, Piispanristi
T.A. Sahalan Kirjapaino Oy, Helsinki
Taittopalvelu Yliveto Oy, Jyväskylä
Tammersitomo Oy, Ylöjärvi
Teroteam Oy, Mikkeli
Tikkurilan Paino Oy, Vantaa
TNprint Oy, Helsinki

T-Print Ky, Hyvinkää
Trinket Oy, Helsinki
UPC Konsultointi Oy, Vaasa
Uutisposti Ky, Imatra
Vientipaino Oy, Helsinki
Viestipaino Oy, Tampere
Vuoliainen Oy, Riihimäki
Waasa Graphics Oy, Vaasa
WRH Global Nordic Oy, Helsinki
Xeikon Nordic Oy, Tukholma

Ulkoasu: Annukka Ahopalo
Kuvat: Marjo Koivumäki
Painopaikka: Kirjapaino Markprint Oy

graafinen teollisuus ry

Eteläranta 10, 00130 Helsinki

Elias Erämaja, puh. 040 747 1854, elias.eramaja@medialiitto.fi

Annukka Ahopalo, puh. 040 503 1161, annukka.ahopalo@graafinenteollisuus.fi

www.graafinenteollisuus.fi